

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

Warszawa, 15. XI. 2013.

RPO-752976-III/13/LN

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

Zwracam się do Pana Premiera z wnioskiem o rozważenie możliwości powierzenia Kierownikowi Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych zadań związanych z udzielaniem przez państwo pomocy i wsparcia uczestnikom misji, w szczególności poszkodowanym weteranom oraz ich rodzinom, w konsekwencji o przekształcenie dotychczasowego Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w Urząd do Spraw Kombatantów i Weteranów.

Przepisy ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami kraju (Dz. U. Nr 205, poz. 1203) weszły w życie stosunkowo niedawno, bo z dniem 30 marca 2012 r. Zbyt krótki okres obowiązywania przepisów tej ustawy nie stwarza oczywiście możliwości do przeprowadzenia analiz i formułowania pogłębionych ocen funkcjonowania rozwiązań zawartych w tej ustawie. Podzielam stanowisko prezentowane w szczególności przez zainteresowane organizacje pozarządowe, że wprowadzone regulacje ustawowe zasadniczo spełniają oczekiwania uczestników misji ograniczonych możliwościami ich zrealizowania przez państwo.

Uważam, że jednak nie powinno to wykluczać podjęcia dyskusji nad możliwością racjonalizowania niektórych rozwiązań, dotyczących przede wszystkim skumulowania w jednym organie zadań związanych z realizacją świadczeń opieki zdrowotnej, pomocy psychologicznej oraz innych form pomocy socjalnej i wsparcia. Obecnie realizacją przepisów ustawy w tym zakresie zajmuje się wiele organów, a zwłaszcza Prezes Rady Ministrów, Minister Obrony Narodowej, Minister Spraw Wewnętrznych, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, właściwe organy emerytalno-rentowe oraz Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia. Dla większości tych organów problematyka udzielania wsparcia i pomocy socjalnej oraz psychologicznej dla weteranów nie stanowi - co zrozumiałe - podstawowej sfery działalności.

Warte zatem rozważenia jest skomasowanie tych działań w jednym organie. Biorąc pod uwagę doświadczenia związane z pieczą nad kombatantami i osobami represjonowanymi, nabyte przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, utworzony w 1991 roku na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012 r., poz. 400), racjonalne wydaje się - moim zdaniem - rozszerzenie dotychczasowych zadań tego Urzędu o problematykę realizacji uprawnień weteranów.

Należy wskazać, że obecnie do podstawowych zadań tego Urzędu należy przyznawanie uprawnień określonych w ustawie oraz zapewnianie kombatantom i osobom represjonowanym odpowiedniej pomocy i szczególnej opieki. Charakter i sposób realizacji zadań określonych w ustawie o kombatantach i ustawie o weteranach jest zatem bardzo podobny. Należy także przypomnieć, że weterani są kombatantami na gruncie zmienionego w 1997 r. statutu Światowej Federacji Kombatantów i Weteranów.

Realizacja tej inicjatywy powinna doprowadzić do optymalizacji dotychczasowego wsparcia udzielanego weteranom, a w szczególności wypracowanych na gruncie ustawy dobrych praktyk w zakresie opieki zdrowotnej i współdziałania zainteresowanych środowisk z właściwymi resortami. Jestem jednak przekonana, że wprowadzenie tych rozwiązań uprościłoby źródła i sposoby finansowania świadczeń przewidzianych w ustawie, które obecnie są nadmiernie rozproszone pomiędzy właściwymi organami (MON, MSW, Szef ABW) oraz stworzyłoby możliwość bardziej skutecznego monitorowania realizacji świadczeń opieki zdrowotnej i pomocy psychologicznej udzielanej weteranom i najbliższym członkom ich rodzin.

Uprzejmie informuję Pana Premiera, że powyższą inicjatywę skumulowania w jednym organie pieczy nad kombatantami i weteranami oraz ich rodzinami skonsultowałam z Kierownikiem Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Radą do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Rada wyraziła jednogłośnie poparcie dla mojej inicjatywy, a Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, zgłaszając gotowość do przejęcia odpowiedzialności za tę grupę weteranów w porozumieniu z kompetentnymi instytucjami ponadto wskazał, że również był adresatem postulatów przejęcia przez ten organ opieki nad środowiskiem weteranów działań poza granicami kraju. Pozytywne stanowisko w tej kwestii zaprezentowały również poproszone przez mnie o konsultacje organizacje, a mianowicie Fundacja Pomocy Poszkodowanym w Wojskowych Operacjach Pokojowych Poza Granicami Kraju oraz Ich Rodzinom „SERVI PACIS”, Stowarzyszenie Kombatantów Misji Pokojowych ONZ oraz Stowarzyszenie Rannych i Poszkodowanych w Misjach Poza Granicami Kraju.

Ł. G. 03 *wyprawy srodowiska*
Żena Jipow